

Tannlegeforeningens påtroppende generalsekretær:

Lederutdanning haster mest

Richard R. Næss setter seg i sjefsstolen i Tannlegeforeningens sekretariat i slutten av januar, som første tannlege på nesten ti år.

Richard R. Næss har vært fylkestannlege i Østfold siden 2007. Før det var han distriktstannlege i Ulefoss i Telemark i en lang årrekke, fra 1977 til 2007. Som offentlig ansatt tannlege i mange år har han skaffet seg bred erfaring fra tillitsvalgt- og foreningsarbeid. Han har blant annet vært hovedtillitsvalgt for tannlegene og Akademikerne i Telemark, og leder for Sentralt Forhandlingsutvalg (SF) i NTF. Som følge av det sistnevnte vervet har han også vært medlem av NTFs hovedstyre.

Tidende har invitert ham til lunsj på Theatercafeen, for å høre hvilke tanker han gjør seg som påtroppende generalsekretær.

– Du spurte om grunnen til at jeg søkte generalsekretærjobben da jeg ble spurt. En del av svaret er rett og slett at jeg savnet NTF. Da jeg ble fylkestannlege var det naturlig nok slutt på tillitsvalgtvervet. Jeg fikk sparken, som jeg av og til kaller det, sier Næss og slår opp sitt varme og hyppige smil.

Nytt skille

La oss dvele litt ved denne fortiden som offentlig ansatt. Slik vi kjenner tannlegenorge er det flere som vil påpeke at Richard Næss har bred erfaring fra offentlig sektor, og samtidig etterlyse erfaring fra privat sektor, og kanskje føle bekymring rundt dette når han skal bekle rollen som generalsekretær. Hva sier han selv til denne mulige bekymringen i medlemsmassen?

– Dette ble naturligvis problematisert i ansettelsesprosessen. Det jeg har å si til det er at hvis vi ser litt fremover i tid er det ikke skillet mellom offentlig og privat som vil være hovedskillet for

Richard Næss ser utålmodig frem til å ta roret som generalsekretær i NTF. Hans første arbeidsdag der blir 25. januar. Foto: Kristin Aksnes.

tannleger i Norge. Det store skillet vil, som ellers i arbeidslivet, gå mellom arbeidsgiver på den ene siden og arbeidstaker på den andre. Vi ser denne endringen allerede. Og dette vil bare forsterke seg. Det går utvilsomt i retning av større enheter og større fellesskap med eiere og arbeidsgivere, og leiere og arbeidstakere. Spennings-elementene vil befinne seg i forholdet mellom enkeltindivider og bedriftsinteresser. Eller foretaksinteresser; de være seg private eller offentlige.

Foreningens utfordring her er å holde medlemsmassen samlet, og ivareta alle interesser på best mulig måte, sier Næss, som snart forlater en jobb som arbeidsgiver for 130 ansatte.

Lederutdanning blir hovedsak

– Som en følge av denne utviklingen ser jeg det med å få på plass en skikkelig lederutdanning for tannhelsetjenesten som en av de store sakene det haster å komme ordentlig i gang og videre med. Dette er noe jeg vil ta tak i så snart jeg tiltrer generalsekretærstillingen i NTF. Det må etableres en god etterutdanningsløsning på dette området, rett og slett for å unngå at vi mister kontrollen med vårt eget fag. Jeg ser det som svært viktig at det også i fremtiden er tannleger som innehar lederposisjonene i tannhelsetjenesten. I øyeblikket sliter vi faktisk med rekruttering til overtannlegestillinger, og jeg tror det i hvert fall delvis, skyldes at vi har et mangelfullt tilbud om lederutdanning. Nå sier jeg ikke at det ikke har vært noe tilbud, for jeg ser

både tillitsvalgtopplæringen og folkehelseutdanningen, i hvert fall delvis, som lederutdanning. Vi trenger likevel noe mer og noe mer spesifikt på etterutdanningsfronten når det gjelder dette, sier Næss bestemt, og legger til:

– Det viktigste NTF kan gjøre for medlemmene er å være gode på etterutdanning. Slik jeg ser det er det Tidende og etterutdanning som er NTFs hovedsøyler og det som i all hovedsak gir foreningen legitimitet. Derfor skal vi ha et bredt kursopplegg i NTFs regi, der medlemmene får dekket det de trenger, og det som kommer fra universiteter og næringsliv skal være et supplement til dette.

Vil ikke på Dagsrevyen

Det er mange av NTFs medlemmer som er opptatt av at foreningen skal være synlig i mediene og tale medlemmenes sak og få gjennomslag. Forventningene om en synlig forening henger sammen med en til tider urealistisk forestilling om hvilken innflytelse Tannlegeforeningen har i tannhelsepolitiske saker. Hva tenker den påtroppende generalsekretæren når det gjelder NTFs rolle som politisk aktør og premissleverandør?

– NTF har en høy standing som talerør for faget. I faglige spørsmål blir foreningen lyttet til og hørt, både i Helsedepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet. Det hersker det ingen tvil om.

For øvrig vil jeg si at NTF har et vanskelig budskap å komme med, omgitt på alle kanter av en opinion som er opptatt av gratis eller tilnærmet gratis tannbehandling til alle. Det er ikke NTFs policy. Foreningen sier noe helt annet, nemlig; la oss hjelpe dem som trenger det mest, om det så er av odontologiske eller økonomiske grunner.

Foreningens oppgave er ikke å være i mediene, men å jobbe målrettet mot beslutningstakerne, slik vi alltid har gjort. Vi må fortsette de faste dialogmøtene med stortingspolitikere, direktorat og departement. Vi vil naturligvis aldri kunne peke direkte på effekten av denne kontakten, og det du sår det ene året vil du kanskje høste fire-fem år senere. Like fullt og nettopp derfor har jeg tro på at det er på disse arenaene at foreningen skal gjøre seg synlig. Og vi må passe på at vi taler pasientenes sak, og ikke snakker for vår egen syke mor. Det er gode faglige argumenter vi skal få gjennomslag for.

I det øyeblikket vi står på Dagsrevyen i en eller annen forbindelse er det ikke gode nyheter vi snakker om. Da er det for å slukke en eller annen brann. Så i Dagsrevyen der vil jeg helst ikke at NTF skal være.

Flytter inn i annen

Generalsekretærjobben innebærer blant annet å lede NTFs sekretariat i Frederik Stangs gate i Oslo, med til sammen 22 ansatte. Har den nye gene-

ralsekretæren noen planer når det gjelder strukturen i selve sekretariatet?

– Slik jeg kjenner sekretariatet, fra et uforpliktende ståsted som tillitsvalgt i en årrekke, er det et sted med hyggelige og faglig dyktige mennesker. Jeg har ikke gjort meg noen tanker om at jeg skal forandre noe der. Riktignok kan jeg undre meg over at en så vidt liten arbeidsplass har hele fem avdelinger. Men det er noe jeg får se på etter hvert. Kanskje det er fornuftig at det er som det er, og kanskje det er fornuftig å organisere virksomheten annerledes. Dette kan jeg ikke si noe om før jeg har sett nærmere på det.

– Det jeg vet er at jeg ikke vil sitte på generalsekretærkontoret, så å si alene i første etasje, mens nesten alle dem jeg skal forholde meg til sitter i annen og tredje. Jeg kommer til å flytte inn i annen. Og så får vi se om det blir flytting av hele sekretariatet på sikt. Det er også en sak det skal tas stilling til, hvorvidt NTFs gamle villa på Frogner er det best egnede lokalet for virksomheten.

Selv skal Richard Næss ikke flytte fra Drøbak, der han bor i et hus han fortsatt driver og bygger. Mot slutten av januar er det slutt på pendlertilværelsen til Sarpsborg, og en ny epoke begynner. Da går turen nordover hver morgen. Det ser NTFs nye generalsekretær frem til med utålmodighet.

Ellen Beate Dyvi

Richard Næss er klar over generalsekretærens mange roller. Foto: Kristin Aksnes.